

Τροπικά είδη ξύλου – Ipe

Ένα εξαιρετικά σκληρό ξύλο με μεγάλη φυσική διάρκεια και καλές μηχανικές ιδιότητες είναι το Ipe. Το τροπικό αυτό είδος ξυλείας της Νοτίου και Κεντρικής Αμερικής τα τελευταία χρόνια κερδίζει συνεχώς έδαφος στην ελληνική αγορά.

Των Σάρας Περιστεράκη και Δρ. Γεωργίου Μαντάνη

ΒΟΤΑΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ:

Tabebuia spp

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

Bingoniaceae

ΚΟΙΝΕΣ ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ:

Amapa prieta, Bastard lignum vitae, Bethabara, Canaguate, Cortez, Ebano verde, Ebene vert, Groenhart, Guayacan, Hakia, Ipé, Ironwood, Lapacho, Lapacho negro, Pau d'arco, Polvillo, Arco, Brazilian Wainut.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ: Το τροπικό Ipé ευδοκίμει κυρίως στη Βραζιλία, στο Μεξικό, στην Κεντρική και Νότια Αμερική.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΝΤΡΟΥ: Τα δέντρα αναφέρονται να είναι μεσαίου μεγέθους, φθάνοντας το ύψος των 20 έως 25 m με διάμετρο κορμών περίπου 75 cm. Οι κορμοί είναι συνήθως καλοσχηματισμένοι και ελαφρώς κεκλιμένοι, ενώ τα κλαδιά καταλαμβάνουν τα 2/3 του συνολικού ύψους του δέντρου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ

ΧΡΩΜΑ ΞΥΛΟΥ: Το σομφό ξύλο είναι σχεδόν λευκό μέχρι ανοιχτό κίτρινο. Το εγκάρδιο είναι λαδί-καφετί, με ανοιχτές ή σκοτεινές ραβδώσεις. Ευδιάκριτοι είναι επίσης οι πόροι που έχουν ένα κιτρινωπό χρώμα και φαίνονται και μετά από την κατεργασία του ξύλου.

ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ: Το Ipé έχει εξαιρετικά υψηλή πυκνότητα από 0,96 μέχρι και 1,15 g/cm³.

ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ: Το ξύλο είναι παρά πολύ σκληρό. Η σκληρότητά του είναι μεγαλύτερη του Teak και της λευκής δρυός.

ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ: Το ξύλο αναφέρεται να έχει πολύ καλή διαστασιακή σταθερότητα και πολύ μικρή κινητικότητα κατά τη χρήση.

ΦΥΣΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Το εγκάρδιο ξύλο είναι "εξαιρετικά ανθεκτικό" από άποψη φυσικής διάρκειας όπως επίσης και στην επίθεση από τερμίτες και ξυλοφάγα έντομα. Είναι όμως ευαίσθητο στις επιθέσεις από θαλάσσιους μικροοργανισμούς.

ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ: Το ξύλο είναι ιδιαίτερα σκληρό και βαρύ, έτσι είναι δύσκολο τόσο στη μηχανική κατεργασία όσο και με εργαλεία χειρός. Η κοπή γίνεται δύσκολα και αμβλύνει πολύ τα κοπτικά μέσα. Επιδέχεται τόννεμα, όμως παρουσιάζει μια σχετική δυσκολία εξαιτίας της σκληρότητάς του. Ανταποκρίνεται καλά στο βίδωμα και στο τρύπημα, αφού πρώτα γίνει προ-τρύπημα. Απαιτείται προετοιμασία της επιφάνειας για να γίνει καλύτερη συγκόλληση, καθώς και βαφή. Το Ipé θεωρείται ως το πλέον άκαυστο είδος ξύλου.

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ-ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ: Παρουσιάζει πολύ καλές μηχανικές ιδιότητες. Έχει πολύ καλή αντοχή σε στατική κάμψη, επίσης πολύ καλή αντοχή σε θλίψη και σε σκληρότητα, ενώ ηλικιάζει πολύ εύκολα. Δεν έχει κάποια χαρακτηριστική οσμή.

ΧΡΗΣΕΙΣ: Χρησιμοποιείται στην κατασκευή πεζογέφυρων, δαπέδων decking και σε λαβές εργαλείων, ενώ έχει επίσης βιομηχανικές χρήσεις και εφαρμογές σε εξωτερικούς χώρους. Τελευταία χρησιμοποιείται και σε παρκέτα. **Ε**

Η κ. Σάρα Περιστεράκη είναι πτυχιούχος του Τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου του ΤΕΙ Λάρισας (Παράρτημα Καρδίτσας). Ο Δρ. Γεώργιος Μαντάνης είναι Καθηγητής, Υπεύθυνος του Εργαστηρίου Τεχνολογίας Ξύλου του ίδιου Τμήματος (www.teilar.gr/~mantanis).

